

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/37/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117224060
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117224060.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: H. Y., X.. X.X.XXXX, L. F.A. XXXX/XX, XXX XX Ľ., o zaplatenie 3 747,55 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 12Csp/293/2017 - 70 zo dňa 2.10.2018 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Prešov č.k. 12Csp/293/2017 - 105 zo dňa 11.12.2018 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a vo výroku o trovách konania.

II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s dopĺňacím rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol, cit. :
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1.252,45 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.252,45 EUR od 24.10.2017 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný má vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 36,66 % trov konania, o ktorých výške súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.“

V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobca, ako veriteľ uzavrel so žalovaným, ako dlžníkom, dňa 4.4.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Z tejto zmluvy vyplýva, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 5.000 Eur. Ustanovenie § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobcu nezaujímalo aké má žalovaný výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. Žalovanému bol poskytnutý úver do výške 5.000 Eur a žalovaný uhradil podľa predložených listinných dôkazov žalobcu za čas od 22.4.2013 do 13.9.2017 spolu sumu 3.747,55 Eur. Rozdiel predstavuje sumu 1.252,45 Eur, na ktorú zaviazal súd žalovaného, ako to vyplýva z výroku I. tohto rozsudku.

2. Proti zamietavému výroku rozsudku a výroku o trovách konania podal žalobca včas odvolanie. Má za to, že pokiaľ súd považoval návrh za neúplný, mal žalobcu vyzvať na jeho doplnenie/opravu v zmysle § 129 ods. 1 CSP. Uviedol, že neporušil povinnosť skúmať bonitu žalovaného hrubým spôsobom. Na

základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil, vyhovel žalobe v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania, vrátane odvolacieho.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 379 a nasl. CSP) a dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny.

4. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

5. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie pri posudzovaní splnenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ žalobcom zodpovedal všetky otázky, ktoré považoval pre rozhodnutie za podstatné, v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny záver. Ani v priebehu odvolacieho konania sa na skutkových a právnych zisteniach súdu prvej inštancie nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré odkazuje.

Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov dospel k záveru, že žalobca nepostupoval dôsledne podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

6. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

7. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190) posudzoval dodržanie hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti upravenej v článku 8 smernice 2008/48,

t.j. preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabilala alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej).

8. Vzhľadom na vyššie uvedené nároky, ktoré na dodávateľa kladie úniijné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ.

Žalobca tvrdil a v konaní aj preukazoval, že bonitu klienta zisťoval na základe žiadosti o úveru, výpisu z účtu, informácií zo Sociálnej poisťovne a údajov zo Spoločného registra bankových informácií (SRBI). Zo žiadosti o úver vyplýva, že žalovaný je ženatý, žije v prenajatom byte a má 3 vyživovacie povinnosti. Žiadne iné údaje umožňujúce vyhodnotiť jeho schopnosť splácať úver v žiadosti uvedené nie sú, dokonca ani len výška príjmu či zamestnávateľ.

Výpis z bankového účtu vedeného u žalobcu, na ktorý žalobca poukazuje je za obdobie od marca 2012 do decembra 2012. Žalobca uviedol, že úver žalovanému poskytol na základe obrátov na jeho účte. Počas uvedeného obdobia však žalovaný vykonal 3 vklady a to 2 x po 300 Eur a jednorazový vklad vo výške 7.000 Eur. Výška kreditných operácií síce prevažovala na debetnými, avšak z výpisu nevyplýva žiadny pravidelný príjem žalovaného, ktorý by mu umožňoval schopnosť pravidelného splácania úveru počas celých 10 rokov. Žalobca nemal preukázané, čo predstavoval vklad vo výške 7.000 Eur (táto položka mohla napr. predstavovať pôžičku od fyzickej osoby, ktorú si žalovaný vložil na účet), ani či sa tento príjem bude v budúcnosti opakovať.

Zisťovanie bonity klienta zo Sociálnej poisťovne žalobca tvrdil, ale nepreukázal.

Pokiaľ ide o údaje zo SRBI, z týchto vyplýva, že žalovanému bola opakovane zamietnutá žiadosť o úver, čo mohlo u žalobcu vzbudiť isté podozrenie. Navyše žalovaný už spláca stavebný úver vo výške 14.500 Eur.

Žalobca síce zhromaždil o žalovanom isté množstvo informácií, tieto však dostatočne nevyhodnotil. Žalobca si na základe získaných informácií nemohol vytvoriť dostatočný obraz o platobnej schopnosti žalovaného, nakoľko vôbec nepoznal jeho pravidelný mesačný príjem ani výšku jeho výdavkov. Zákon účinný v čase uzatvorenia zmluvy síce vyslovene neustanovoval, že dodávateľ je povinný skúmať aj výdavky žiadateľa o úver, avšak z dikcie: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa.

Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalovaného splácať dlh zo zmluvy.

Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver (výpis z účtu, kde je uvedená jednorazová kreditná operácia v sume 7.000 Eur bez znalosti jej pôvodu, neuvedenie výdavkov žalovaného a pod.), ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 11 ods. 2 ZoSÚ).

Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.

9. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so závermi vyslovenými Krajským súdom v Prešove v rozhodnutí č.k. 6Co/171/2016 v zmysle ktorých, cit.: „dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. vôbec

nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona - Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke.“

10. Za daného stavu odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je správny.

11. Odvolacia námietka žalobcu spočívajúca v namietanom nesprávnom postupe súdu prvej inštancie týkajúceho sa možného postupu podľa § 129 ods. 1 CSP nie je dôvodná. V danom prípade podanie žalobcu spĺňalo zákonom stanovené náležitosti, teda obsahovalo údaje, ktoré vyžaduje zákon, ktoré sú nevyhnutné pre identifikáciu podania, ale aj pre identifikáciu postupu súdu. Žaloba spĺňala všetky náležitosti vyžadované Civilným sporovým poriadkom, pričom nešlo o podanie vadné či už po stránke jeho neúplnosti alebo nezrozumiteľnosti. Súd môže pristúpiť k poučovacej povinnosti a výzve, len pokiaľ je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, pričom tieto náležitosti sa môžu týkať len procesného práva, nie otázok práva hmotného. Napriek tomu súd žalobcu vyzval na doplnenie dôkazov a preukázanie splnenia si povinnosti skúmať bonitu klienta. Skutočnosť, že žalobca neunesol bremeno tvrdenia a dôkazného bremena v zmysle hmotného práva, nepredstavuje dôvod pre postup súdu v konaní v zmysle ustanovenia § 129 ods. 1 CSP. Unesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena je už otázkou hmotného práva, preto nemožno dospieť k záveru o nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie.

12. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti v spojení s dopĺňacím rozsudkom ako vecne správny, postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdil.

13. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalovanému v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli a žalobca úspech nemal.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).